

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (teine koda)

24. oktoober 2014*

Vahekohtuklausel — Ühenduse rahvatervise valdkonna tegevusprogramm —
Projekti rahastamisleping — Tühistamishagi — Võlateade — Vaidluse lepinguline laad —
Vaidlustamatu akt — Vastuvõetamatus — Hagi ümberkvalifitseerimine — Abikõlblikud kulud

Kohtuasjas T-29/11,

Technische Universität Dresden, asukoht Dresden (Saksamaa), esindaja: advokaat G. Brüggem,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: W. Bogensberger ja D. Calciu, hiljem M. Bogensberger ja F. Moro, keda abistasid advokaadid R. Van der Hout ja A. Köhler,

kostja,

mille ese on nõue tühistada komisjoni 4. novembril 2010 väljastatud võlateade nr 3241011712, milles nõutakse tagasi 55 377,62 euro suurust summat, mis maksti hagejale ühenduse rahvatervise valdkonna tegevusprogrammiga (2003–2008) seoses läbi viidud projekti toetuseks antud finantsabi raames,

ÜLDKOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees M. E. Martins Ribeiro, kohtunikud S. Gervasoni (ettekandja) ja L. Madise,

kohtusekretär: ametnik J. Weychert,

arvestades kirjalikus menetluses ja 24. juuni 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse taust

- 1 Hageja – Technische Universität Dresden – on avalik-õiguslik kõrgharidusasutus.

* Kohtumenetluse keel: saksa.

- 2 Hageja sõlmis 21. aprillil 2004 Euroopa Ühenduse nimel tegutseva Euroopa Ühenduste Komisjoniga lepingu nr 2003114 (SI2.377438) (edaspidi „rahastamisleping”), mis käsitles ühenduse rahvatervise valdkonna tegevusprogrammi (2003–2008) raames läbi viidud projekti „Collection of European Data on Lifestyle Health Determinants – Coordinating Party (LiS)” (edaspidi „projekt”) rahastamist. Projekt kestis 15. aprillist 2004 kuni 15. aprillini 2006 kokku 24 kuud.
- 3 Rahastamislepingus oli ette nähtud, et hagejale antav rahaline toetus on kuni 60% rahastamiskõlblike kulude kogusummast, kuid mitte üle 327 150 euro.
- 4 Rahastamislepingu artikli I.8 esimese lõigu kohaselt oli rahalise toetuse andmine reguleeritud lepingu tingimuste, kohaldatavate ühenduse eeskirjade ning teise võimalusena toetuste andmist sätestava Belgia õigusega. Lisaks oli toetusesaajatel kõnealuse lepingu artikli I.8 teise lõigu kohaselt õigus esitada Üldkohtule hagi või Euroopa Kohtule apellatsioonkaebus komisjoni otsuste peale, mis puudutavad lepingutingimuste kohaldamist ja lepingu rakendamist.
- 5 Komisjon tegi 2004. aasta 14. mai ja 2006. aasta 13. detsembri vahelisel ajal hagejale kolm makset kogusummas 326 555,84 eurot. See summa vastas 60 protsendile projekti kogu deklareeritud kuludest, mis oli 544 259,73 eurot.
- 6 16. ja 17. juulil 2007 viidi hageja juures läbi finantsaudit.
- 7 Komisjon saatis 11. jaanuari 2008. aasta kirjaga auditoriande hagejale. Aruande kohaselt oli rahastamiskõlbmatute kulude kogusumma 90 829,47 eurot. See summa koosnes personalikuludest (46 125,66 eurot), teenustega seotud kuludest (12 918,45 eurot), halduskuludest (3 030,83 eurot) ja ettenägematute kulude reservist (24 341,17 eurot), millele lisandusid kaudsed kulud, mida peeti samuti rahastamiskõlbmatuks (4 413,36 eurot). See summa ei sisaldanud sõidukulusid, kuigi aruandes antud selgitustest ilmnes, et 2005. aasta septembris Küprosel toimunud kohtumisega seotud sõidukulu 638,04 eurot ei ole rahastamiskõlblikud.
- 8 Komisjon nõudis 11. jaanuari 2008. aasta kirjas auditoriandes tehtud ettepaneku alusel hagejalt tagasi 54 497,68 euro suuruse summa, mis vastas hagejale tema poolt deklareeritud kogukulude alusel antud finantsabi ning maksimaalse kindlaks määratud rahalise toetuse, mis auditi järgi oli 272 058,16 eurot, vahelisele summale. Komisjon palus hagejal esitada nende järelduste kohta märkused.
- 9 20. veebruari 2008. aasta kirjas nõustus hageja tagasi maksma 24 763,13 eurot, kuid vaidles vastu auditoriande teatud järeldustele ning esitas komisjonile dokumendid, mis tõendasid, et teatavad aruandes rahastamiskõlbmatuks peetud kulud on rahastamiskõlblikud.
- 10 Pärast hageja esitatud märkuste ja dokumentide analüüsimist suurendas komisjon 18. veebruari 2009. aasta eelnevas teavituskirjas („eelnev teavituskiri”) rahastamiskõlbmatut summat 92 296,04 euroni. Kirja lisa täpsustas komisjon, et see hõlmas personalikulusid (44 156,76 eurot), sõidu- ja elamiskulusid (3 083,65 eurot) ja teenustega soetud kulusid (13 270,27 eurot) ning sellest tulenevalt on tagasimaksmisele kuuluv summa 55 377,62 eurot.
- 11 Hageja vaidlustas 13. ja 31. märtsi 2009. aasta kirjades need järeldused ja esitas täiendavad dokumendid. Ta oli nõus tagasi maksma mitte rohkem kui 27 309,29 eurot.
- 12 4. novembri 2010. aasta võlataetes nr 3241011712 (edaspidi „võlataede”), mis tehti hagejale teatavaks 11. novembri 2010. aasta kirjas, esitas komisjon hagejale nõude maksta 20. detsembriks 2010 tagasi 55 377,62 eurot. Hageja sai teate kätte 15. novembril 2010.

Menetlus ja poolte nõuded

- 13 Hageja esitas käesoleva menetluse algatamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 14. jaanuaril 2011.
- 14 Komisjon esitas eraldi dokumendina Üldkohtu kodukorra artikli 114 lõike 1 alusel Üldkohtusse 31. märtsil 2011 saabunud vastuvõetamatuse vastuväite. Hageja esitas vastuvõetamatuse vastuväite kohta oma märkused tähtaegselt.
- 15 Üldkohtu liikmete osalise asendamise tõttu määrati kohtuasi uue ettekandja-kohtuniku lahendada. Kuna ettekandja-kohtunik kuulub teise koja koosseisu, määrati käesolev kohtuasi sellele kojale.
- 16 Üldkohtu 20. septembri 2013. aasta määrusega liideti vastuvõetamatuse vastuväited põhikohtuasjaga ja jäeti kohtukulude küsimus edaspidiseks lahendamiseks.
- 17 Vastavalt Üldkohtu kodukorra artikli 47 lõikele 1 leidis Üldkohus, et menetlusdokumentide teistkordne vahetamine ei ole vajalik, sest kohtule juba esitatud dokumendid on piisavad, et võimaldada pooltel oma väiteid ja argumente suulise menetluse käigus edasi arendada.
- 18 Üldkohus (teine koda) otsustas ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal avada käesolevas asjas suulise menetluse ning palus pooltel kodukorra artiklis 64 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames esitada teatavaid dokumente. Poolled täitsid selle nõude tähtaegselt.
- 19 Poolte kohtukõned ja Üldkohtu küsimustele antud vastused kuulati ära 24. juuni 2014. aasta kohtuistungil.
- 20 Hageja palub Üldkohtul:
  - tühistada võlateade;
  - lükata tagasi komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväide ja teise võimalusena kvalifitseerida käesoleva hagi ümber lepingul põhinevaks hagiks, mis on ette nähtud ELTL artiklis 272;
  - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 21 Komisjon palub Üldkohtul:
  - jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;
  - teise võimalusena jätta hagi põhjendamatus tõttu rahuldamata;
  - mõista kohtukulud välja hagejalt.
- 22 Hageja selgitas kohtuistungil Üldkohtu küsimusele vastates, et hagi ümberkvalifitseerimisel ELTL artiklil 272 põhinevaks hagiks tuleb tema nõudeid mõista nii, et ta palub sisuliselt Üldkohtul tunnustada rahastamiskõlblikuks kulude kogusumma 48 971,84 eurot, mida komisjon pidas ebaõigesti rahastamiskõlbmatuks, mis tähendab, et nende kulude kohta esitatud komisjoni nõue ei ole põhjendatud.

Õiguslik käsitlus

Üldkohtu pädevus ja hagi vastuvõetavus

- 23 Komisjon väidab, et tühistamishagi on vastuvõetamatu sisuliselt seetõttu, et võlateade ei ole ELTL artikli 263 mõttes vaidlustatav akt. Ta väidab, et võlateade on esiteks osa puhtalt lepingulisest suhtest ja sellega lahutamatu seotud ning teiseks ettevalmistav akt võimalikule sissenõudmismenetlusele ja otsuse tegemisele ELTL artikli 299 mõttes.
- 24 Kõigepealt tuleb meenutada, et mitte Euroopa Liidu kohus ei pea valima kõige sobivamat õiguslikku alust, vaid hageja peab valima oma hagi õigusliku aluse (kohtuotsus, 15.3.2005, Hispaania vs. Eurojust, C-160/03, EKL, EU:C:2005:168, punkt 35, ja kohtumäärus, 12.10.2011, Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirourgiko, T-353/19, EU:T:2011:589, punkt 18).
- 25 Käesolevas asjas esitas hageja oma tühistamisnõuded selgelt ELTL artikli 263 alusel. Ühelt poolt nõuab ta sõnaselgelt võlateate tühistamist. Teiselt poolt viidatakse korduvalt ELTL artiklile 263 nii hagiavalduses kui ka hageja märkustes komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväite kohta.
- 26 Hageja lisas siiski vastuvõetamatuse vastuväite kohta esitatud märkustes ja kohtuistungil, et juhul, kui Üldkohus peaks leidma, et tühistamishagi on vastuvõetamatu, võib hagi ümber kvalifitseerida ELTL artiklil 272 põhinevaks hagiks, mida Üldkohus saab lahendada rahastamislepingu artiklis I.8 sisalduva vahekohtuklausli alusel.
- 27 Komisjon vaidleb sellisele ümberkvalifitseerimisele vastu, väites, et Üldkohus ei ole pädev lahendama hagi, mille hageja on esitanud ELTL artikli 272 alusel, kuna rahastamislepingu artiklit I.8 ei saa pidada vahekohtuklauslikuks.
- 28 Neil asjaoludel tuleb kõigepealt hinnata, kas käesolev hagi on ELTL artikli 263 sätete alusel vastuvõetav, ning seejärel vajaduse korral analüüsida, kas juhul, kui tühistamishagi osutub vastuvõetamatuks, võib selle hagi siiski ümber kvalifitseerida ELTL artikli 272 sätetel põhinevaks hagiks.

Hagi vastuvõetavus ELTL artikli 263 sätetest lähtudes

- 29 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei ole institutsioonide poolt vastu võetud aktid, mis on seotud üksnes lepinguga, millest nad on lahutamatud, oma olemuselt aktide hulgas, mille tühistamist võib ELTL artikli 263 alusel nõuda (vt kohtuotsus, 17.6.2010, T-428/07 ja T-455/07, EKL, EU:T:2010:240, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 30 Toimikus sisalduvatest dokumentidest nähtub, et võlateade on seotud rahastamislepinguga, mis komisjoni hagejaga seob, kuna võlateate eesmärk on võla sissenõudmine, mille alus on asjaomase lepingu tingimused.
- 31 Esiteks on selge, et komisjon maksis hagejale rahastamislepingu alusel 326 555,84 eurot. Teiseks ollakse ühel meelel ka selles, et komisjon viis hageja juures läbi projekti puudutava finantsauditi, mida tal oli õigus teha vastavalt rahastamislepingu artiklile II.9 ning mille tulemusena ta tuvastas, et osa deklareeritud kuludest ei ole rahastamiskõlblikud. Kolmandaks tuleneb kõnealuse lepingu artiklist II.18.1, et komisjonil on õigus nõuda tagasi kõik summad, mis hagejale põhjendamatult maksti või mille sissenõudmine on selle lepingu alusel õigustatud, ning seda komisjon ka tegi, paludes saadetud võlateates maksta talle tagasi 55 377,62 eurot. Võlateates mainitakse sõnaselgelt nii rahastamislepingut kui ka eelnevat teavituskirja ning täpsustatakse, et tagasimaksmise nõue lähtub eespool nimetatud auditist.

- 32 Hageja argumentidega ei seata kahtluse alla asjaolu, et võlateade on lepinguliste suhete kontekstist lahutamatu.
- 33 Hageja leiab, et tema suhet komisjoniga ei saa pidada puhtalt lepinguliseks suhteks, kuna komisjon käitus tema suhtes kui avaliku võimu kandja, eeskätt väljastades võlateate, milles on märgitud intressi kandev võlanõue ja antud täitekorraldus, ning hagejat ennast nimetatakse rahastamislepingus „toetusesaajaks”. Hageja lisas kohtuistungil, et võlateate koostamisega väljus komisjon lepinguliste suhete kontekstist ja kasutas märksa suuremaid õigusi.
- 34 Nende argumentidega ei saa nõustuda.
- 35 Esiteks reguleerib hageja ja komisjoni vahelisi suhteid rahastamisleping ning komisjon jättis endale sõnaselgelt võlateates võimaluse anda hiljem täitmisele pööramise otsus ELTL artikli 299 mõttes. Peale selle, nagu eespool punktides 30 ja 31 märgitud, kasutas komisjon võlateate väljastamisega kõigest nendest lepingutingimustest tulenevaid õigusi, mille alusel võib ta nõuda hagejalt põhjendamatu makstud summade tagasimaksmist. Seevastu ei saa ühegi toimikus sisalduva dokumendi alusel väita, et sellise akti vastuvõtmisega käitus komisjon hageja suhtes avaliku võimu kandjana.
- 36 Teiseks ei saa ka asjaolu, et hagejat nimetatakse „toetusesaajaks”, tõendada, et hageja ja komisjoni vahelised suhted ei ole lepingulised ning võlateadet väljastades tegutses komisjon väljaspool lepinguliste suhete konteksti avaliku võimu kandjana. Nagu rahastamislepingu esimesest leheküljest ilmneb, kasutatakse seda määratlust üksnes kirjaliku selgitusena. Lepingus on ette nähtud, et leping on sõlmitud komisjoni, kes tegutseb ühenduse nimel, ja hageja – „edaspidi: peamine toetusesaaja” – ning seotud toetusesaajate vahel, keda koos hagejaga nimetatakse „toetusesaajateks”, kusjuures olgu täpsustatud, et kõnesolev leping oli sõlmitud üksnes hageja ja komisjoni vahel.
- 37 Kolmandaks, mis puudutab hageja kavatsust väita, et komisjon võttis võlateate vastu avaliku võimu teostamise raames, tuginemaks kohtupraktikale, mille kohaselt tuleb institutsiooni poolt lepinguliste suhete kontekstis vastu võetud akte pidada sellest lepingust lahutatavaks juhul, kui institutsioon on asjaomase akti vastu võtnud avalikku võimu teostades (vt eespool punktis 24 viidatud kohtumäärus Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirourgiko Kentro vs. komisjon, EU:T:2011:589, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika), siis ei saa nende argumentidega nõustuda. Ühegi toimikus sisalduva dokumendi alusel ei saa väita, et komisjon tegutses avaliku võimu kasutades. Nagu eespool punktides 30 ja 31 iseäranis märgitud, on võlateate ainus eesmärk nende õiguste kasutamine, mis komisjonile rahastamislepingu tingimustest tulenevad, ning seega ei saa väita, et võlateade võeti vastu avaliku võimu teostades.
- 38 Eeltoodud arvestades tuleb asuda seisukohale, ilma et oleks vaja hinnata, kas võlateade on – nii nagu väidab komisjon – puhtalt ettevalmistav akt, et võlateade ei ole nende aktide hulgas, mille tühistamist võib ELTL artikli 263 alusel liidu kohtutes nõuda.
- 39 Järelikult on käesolev hagi ELTL artikli 263 sätetest lähtudes vastuvõetamatu.

Nõue kvalifitseerida käesolev hagi ümber ELTL artikli 272 alusel esitatud hagiks

- 40 Hageja leiab siiski, et käesoleva hagi võib ümber kvalifitseerida ELTL artiklil 272 põhinevaks hagiks, mida Üldkohus saab lahendada rahastamislepingu artiklis I.8 sisalduva vahekohtuklausli alusel.
- 41 Komisjon väidab omalt poolt, et Üldkohus ei saa käesolevat hagi ümber kvalifitseerida ELTL artikli 272 alusel esitatud hagiks, kuna rahastamisleping ei sisalda mingit vahekohtuklauslit. Ta on sisuliselt seisukohal, et rahastamislepingu artikli 8.I teises lõigus üksnes viidatakse Üldkohtu pädevusele

tühistamishagi lahendamiseks. Komisjoni hinnangul peetakse nimetatud artiklis silmas üksnes „toetusesaajate”, mitte lepingupoolte hagisid. See analüüs leiab kinnitust rahastamislepingu artiklis II.18.5.

- 42 Esiteks tuleb võimaluse kohta kvalifitseerida käesolev hagi ümber ELTL artikli 272 alusel esitatud hagiks meenutada, et väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et kui kohtule on esitatud tühistamishagi või kahju hüvitamise nõue, ehkki vaidlus puudutab tegelikult lepingut, kvalifitseerib Üldkohus hagi ümber, kui on täidetud ümberkvalifitseerimiseks vajalikud tingimused (kohtuotsus, 19.9.2001, *Lecureur vs. komisjon*, T-26/00, EKL, EU:T:2001:222, punkt 38; kohtumäärus, 10.5.2004, *Musée Grévin vs. komisjon*, T-314/03 ja T-378/03, EKL, EU:T:2004:139, punkt 88, ja eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus *CEVA vs. komisjon*, EU:T:2010:240, punkt 57).
- 43 Seevastu ei saa Üldkohus lepingulist laadi vaidluse menetlemisel tühistamishagi ümber kvalifitseerida juhul, kui hageja selgelt väljendatud tahe, et tema hagi ei põhine ELTL artiklil 272, on sellise ümberkvalifitseerimisega vastuolus, või kui hagi ei tugine ühelegi väitele, mis puudutaks kõnealust lepingulist suhet reguleerivate sätete rikkumist, olgu siis tegemist lepingu sätetega või lepingus viidatud siseriikliku õiguse sätetega (vt eespool punktis 29 viidatud kohtuotsus *CEVA vs. komisjon*, EU:T:2010:240, punkt 59 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 44 Järelikult on ümberkvalifitseerimine võimalik vaid niivõrd, kui hageja selgelt väljendatud tahe ei ole sellega vastuolus ja kui hagiavalduses tuginetakse kodukorra artikli 44 lõike 1 punkti c kohaselt vähemalt ühele väitele, mis puudutab kõnealust lepingulist suhet reguleerivate sätete rikkumist. Need tingimused on kumulatiivsed.
- 45 Käesolevas asjas taotleb hageja esiteks komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväite kohta esitatud märkustes sõnaselgelt käesoleva hagi ELTL artikli 272 alusel esitatud hagiks ümberkvalifitseerimist.
- 46 Teiseks esitab hageja oma hagi põhjenduseks kaks väidet, millest esimese kohaselt on „rikutud liidu õigust seetõttu, et faktilisi asjaolusid ei ole hinnatud või on hinnatud ebaõigesti”, ja teise väite kohaselt on rikutud põhjendamiskohustust.
- 47 Kuigi teise väite aluseks on eranditult haldusõigusega seotud kaalutlused ja selline väide on omane tühistamishagile (vt selle kohta eespool punktis 24 viidatud kohtumäärus *Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirourgiko Kentro vs. komisjon*, EU:T:2011:589, punktid 36 ja 37), siis tuleb esimese väite kohta märkida, et sellega hageja vaidlustab sisuliselt personalikulude, sõidu- ja elamiskulude ning teenustega seotud kulude, mis hageja hinnangul projekti elluviimiseks tuli kanda, rahastamiskõlbmatuse liidupooleks rahastamiseks. Kulude rahastamiskõlblikkus on määratletud rahastamislepingu artiklis II.14 ning seda lepingutingimust on hageja korranud ka faktiliste asjaolude ülevaates. Seega, kuigi hageja esimese väite kirjelduses artiklile II.14 otseselt ei viita, saab selle väite põhjenduseks esitatud argumente mõista vaid nii, et hageja seab sisuliselt kahtluse alla hinnangu, mille komisjon on selle lepingutingimusega seoses andnud. Muu hulgas ei vaielnud komisjon kohtuistungil Üldkohtu küsimusele vastates vastu sellele, et asjaomase väitega heitis hageja komisjonile ette lepinguliste kohustuste rikkumist.
- 48 Neil asjaoludel tuleb vastavalt eespool punktides 42 ja 43 meenutatud kohtupraktikale käesolev hagi kvalifitseerida ümber ELTL artikli 272 alusel esitatud hagiks.
- 49 Järgnevalt tuleb siiski meenutada, et Üldkohus on üksnes vahekohtuklausli alusel pädev lahendama esimese astmena lepingulisi vaidlusi, mille esitavad talle füüsilised ja juriidilised isikud. Sellise klausli puudumisel laiendaks ta oma kohtulikku pädevust üle nende vaidluste piiride, mille läbivaatamine on talle ammendavalt määratud (kohtumäärused, 3.10.1997, *Mutual Aid Administration Services vs. komisjon*, T-186/96, EKL, EU:T:1997:149, punkt 47, ja 8.2.2010, *Alisei vs. komisjon*, T-481/08, EKL, EU:T:2010:32, punkt 58).

- 50 Vastavalt kohtupraktikale hinnatakse liidu kohtute pädevust lahendada vahekohtuklausli alusel lepingut puudutav vaidlus üksnes ELTL artikli 272 sätete ning klausli enda põhjal (kohtuotsus, 8.4.1992, komisjon *vs.* Feilhauer, C-209/90, EKL, EU:C:1992:172, punkt 13). Selline pädevus kujutab endast erandit üldisest õigusest ja seega tuleb seda tõlgendada kitsalt (kohtuotsus, 18.12.1986, komisjon *vs.* Zoubek, 426/85, EKL, EU:C:1986:501, punkt 11). Niisiis saab Üldkohus lahendada lepinguga seonduva kohtuvaidluse üksnes siis, kui lepingupooled on väljendanud oma tahet talle selline pädevus omistada (vt kohtuotsus, 16.9.2013, GL2006 Europe *vs.* komisjon, T-435/09, EKL (väljavõtted), EU:T:2013:439, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika; vt selle kohta ka eespool punktis 49 viidatud kohtumäärus Mutual Aid Administration Services *vs.* komisjon, EU:T:1997:149, punkt 46).
- 51 Järelikult saab Üldkohus lahendada käesoleva hagi, mis on eespool punktis 48 ümber kvalifitseeritud, ainult tingimusel, et rahastamisleping sisaldab vahekohtuklauslit, mis talle sellise pädevuse annab. Seega tuleb kontrollida, kas lepingus on selline klausel olemas.
- 52 Sellega seoses olgu meenutatud, et kuna asutamisleping ei sätesta erilisi nõudeid vahekohtuklausli vormistamisele, tuleb mis tahes formuleeringut, millest ilmneb poolte tahe vältida võimalike omavaheliste vaidluste siseriiklikku kohtualluvust ja anda need liidu kohtute pädevusse, pidada piisavaks aluseks viimati nimetatud kohtualluvuse kohaldamisele ELTL artikli 272 alusel (kohtuotsus, 17.3.2005, komisjon *vs.* AMI Semiconductor Belgium jt, C-294/02, EKL, EU:C:2005:172, punkt 50).
- 53 Käesolevas asjas sisaldab rahastamisleping artiklit I.8 „Law applicable and competent court” (kohaldatav õigus ja pädev kohus). Selle artikli teise lõigu kohaselt „võivad toetusesaajad esitada lepingutingimuste kohaldamist ja lepingu rakendamist käsitlevate komisjoni otsuste peale [Üldkohtule] hagi või [Euroopa Kohtule] apellatsioonkaebuse”.
- 54 Järelikult on rahastamislepingu artikli I.8 teise lõigu kohaselt Üldkohus pädev lahendada esimeses astmes kõiki hagisid, mille esitab rahastamislepingu mõttes toetusesaaja (edaspidi „toetusesaaja”) (vt eespool punkt 36) lepingu kohaldamist ja rakendamist käsitlevate komisjoni otsuste peale.
- 55 Vastab tõele, et kui lähtuda rahastamislepingu artikli I.8 teise lõigu sõnastusest, mõistete „toetusesaajad” ja „komisjoni otsused” kasutamisest ning nimetatud lepingu artikli ühepoolsest olemusest seetõttu, et sellega ei anta Üldkohtule pädevust sellise hagi lahendamiseks, mille võib lepinguga seoses esitada komisjon, erineb selle klausli redaktsioon tavalisest vahekohtuklauslist ning võib – nii nagu komisjon ka kohtuistungil mainis – tekitada segadust, kuna selles viidatakse tühistamishagi alusel teostatavale õiguspärasuse kontrollile, mis on sätestatud ELTL artiklis 263.
- 56 Siiski, nii kahetsusväärne, kui rahastamislepingu artikli I.8 teises lõigus sätestatud klausli ebatüüpilise sõnastusega tekitatud mitmetimõistetavus ka ei oleks, tuleb asuda seisukohale, et vastupidi komisjoni väidetule ei ole nimetatud klausli omadused sellised, mille tõttu ei saaks seda lugeda vahekohtuklauslikuks.
- 57 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et juba rahastamislepingu artikli I.8 pealkiri „Law applicable and competent court” näitab, et selle artikli teises lõigus sätestatud klausli eesmärk on määrata kõnealuse lepinguga seotud vaidluste lahendamiseks pädev kohus.
- 58 Seega, nähes ette, et toetusesaajad võivad esitada rahastamislepingu tingimuste kohaldamist ja lepingu rakendamist käsitlevate komisjoni otsuste peale esimeses astmes Üldkohtule hagi, antakse rahastamislepingu artikli I.8 teises lõigus Üldkohtule ELTL artikli 272 kohaselt pädevus lahendada toetusesaajate hagisid nimetatud lepinguga seotud vaidluste raames.
- 59 Seejärel tuleb märkida, et vastavalt rahastamislepingu artikli I.8 teisele lõigule puudutavad hagrid, mis toetusesaajad võivad esimeses astmes Üldkohtule esitada, rahastamislepingu kohaldamist ja rakendamist käsitlevaid komisjoni otsuseid, nagu nimetatud lepingutingimuse sõnastusest tuleneb.

- 60 Niisiis hõlmab see tingimus otsuseid, mis komisjon teeb lepingutingimuste alusel ja mis on lepingulisest suhtest lahutamatu, nagu käesolevas menetluses kõne all olev võlateade.
- 61 Siit järeldub esiteks, et vastupidi komisjoni väidetele ei saa rahastamislepingu artikli 8.I teises lõigus sisalduvat klauslit pidada pelgalt viiteks, et Üldkohus on pädev lahendama ELTL artikli 263 alusel esitatud tühistamishagi.
- 62 Lisaks asjaolule, et asjaomane klausel ei maini mingil moel ELTL artiklit 263, tuleneb eespool punktis 29 viidatud kohtupraktikast, et institutsioonide poolt vastu võetud aktid, mis on seotud üksnes lepinguga, millest nad on lahutatud, ei ole oma olemuselt aktide hulgas, mille tühistamist võib ELTL artikli 263 alusel nõuda.
- 63 Kuna rahastamislepingu artikli I.8 teises lõigus sisalduv klausel hõlmab – nii nagu tuleneb eespool punktides 59 ja 60 – just selliseid hagnosisid, mille võib esitada otsuste ja selliste aktide peale, nagu on nimetatud eespool punktis 62, siis võidakse komisjoni pakutud tõlgendusega, mille kohaselt rahastamislepingu artikli I.8 teises lõigus üksnes viidatakse ELTL artikli 263 alusel esitatavale tühistamishagile, laiendada lepingulisel teel tühistamishagi vastuvõetavuse tingimusi, mis on kehtestatud ELTL artiklis 263 ja mida on kohtupraktikas tõlgendatud, kuigi need tingimused põhinevad avalikul huvil (vt kohtumäärused 15.4.2010, Makhteshim-Agan Holding jt vs. komisjon, C-517/08 P, EU:C:2010:190, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 15.12.2010, Albertini jt vs. parlament, T-219/09 ja T-326/09, EKL, EU:T:2010:519, punkt 56 ja seal viidatud kohtupraktika) ning pooled ei või neid seega muuta.
- 64 Teiseks tuleb sedastada, et vastupidi kohtuistungil esitatud komisjoni argumentidele oleks eespool punktides 59 ja 60 esitatud kaalutlustest lähtudes rahastamislepingu artikli I.8 teises lõigus sisalduva klausli sõnastusega vastuolus seisukoht, et asjaomase klausli kohaldamisala on piiratud selliste otsuste peale esitatud hagidega, mille komisjon võib vastu võtta ELTL artikli 299 alusel.
- 65 Sellega seoses on oluline lisada, et ELTL artikli 299 alusel tehtavad otsused on konkreetselt nimetatud rahastamislepingu artiklis II.18.5, millele komisjon on viidatud. Komisjon teeb toetusesaajatele teatavaks, et ELTL artikli 299 alusel tehtud täitmisele pööramise otsuse alusel võidakse nõuda võimalike alusetult tehtud maksete tagasimaksmist ning nimetatud otsuse peale saab esitada Üldkohtule hagi. Lisaks tõigale, et rahastamislepingu artiklis II.18.5 ei viidata sama lepingu artikli I.8 teisele lõigule, tuleb märkida, et komisjon on jätnud selgitamata, kuidas rahastamislepingu artiklis II.18.5 kinnitatakse selle lepingu artikli I.8 teise lõigu kitsendavat tõlgendamist. Vastupidi, tegelikult kinnitab rahastamislepingu artiklis II.18.5 sätestatud eritingimus, mis puudutab täitedokumente, et rahastamislepingu artikli I.8 teises lõigus sätestatud mõiste „lepingutingimuste kohaldamist käsitlev otsus” ei viita niisugustele täitedokumentidele, mis on lepingulisest suhtest lahutatavad.
- 66 Mis puudutab lõpuks rahastamislepingu artiklis I.8 teises lõigus kasutatud terminoloogiat, iseäranis mõisteid „otsus” ja „toetusesaaja”, ning nimetatud artiklis sätestatud klausli ühepoolsust, siis tuleb eespool punktis 52 viidatud kohtupraktikast tulenevalt meenutada, et mis tahes formuleeringut, millest ilmneb poolte tahe vältida võimalike omavaheliste vaidluste siseriiklikku kohtualluvust ja anda need liidu kohtute pädevusse, tuleb pidada piisavaks aluseks viimati nimetatud kohtualluvuse kohaldamisele ELTL artikli 272 alusel. Seega, vastupidi sellekohastele komisjoni argumentidele ei ole rahastamislepingu artikli I.8 teise lõigu sõnastus takistuseks selle sätte vahekohtuklausliks kvalifitseerimisele.
- 67 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb asuda seisukohale, et esiteks tuleb käesolev hagi kvalifitseerida ümber ELTL artikli 272 alusel esitatud hagiks, ning teiseks on Üldkohus pädev lahendama selle hagi ELTL artikli 272 ja rahastamislepingu artikli I.8 teises lõigus sisalduva vahekohtuklausli alusel.

Hagi põhjendatus

- 68 Hageja esitab oma hagi, mis on ümber kvalifitseeritud, põhjenduseks kaks väidet, millest esimese kohaselt on faktilisi asjaolusid hinnatud ebaõigesti rahastamislepingu tingimusi eirates ning teise väite kohaselt on rikutud põhjendamiskohustust.

Esimene väide, et faktilisi asjaolusid on hinnatud ebaõigesti rahastamislepingu tingimusi eirates

- 69 Hageja heidab komisjonile esimeses väites ette, et komisjon pidas teatud kulud summas 48 971,84 eurot rahastamiskõlbmatuks. Need kulud on esiteks personalikulud summas 44 156,76 eurot, teiseks söidu- ja elamiskulud summas vastavalt 638,04 eurot ja 1354,08 eurot ning kolmandaks teenuse osutamisega seotud kulud summas 2 822,96 eurot.
- 70 Komisjon vaidleb vastu selle väite põhjendatusele. Ta leiab eeskätt, et tal oli õigus nõuda hagejalt 55 490,39 euro suuruse kogusumma tagasimaksmist.

– Sissejuhatavad märkused

- 71 Esmalt tuleb meenutada, et vastavalt liidu finantsabi andmise ühele peamisele põhimõttele saab liit hüvitada ainult tegelikult kantud kulud. Järelikult selleks, et komisjon saaks teostada kontrolli, peavad sellise abi saajad seega suutma tõendada, et toetatavate projektide kulud on tegelikud; kõnealuse abisaajate poolt usaldusväärse teabe andmine on tingimata vajalik kontrolli- ja tõendamissüsteemi heaks toimimiseks, mis on sisse seatud kontrollimaks, kas abi andmise tingimused on täidetud. Seega ei piisa konkreetse abi saamise õigustamiseks sellest, et tõendatakse projekti täideviimine. Abisaaja on kohustatud ka tõendama, et ta kandis kulud, mis ta vastavalt abi andmise tingimustele deklareeris, kusjuures rahastamiskõlblikeks saab pidada ainult nõuetekohaselt tõendatud kulud. Kohustus järgida kindlaksmääratud rahastamise tingimusi on abisaaja üks peamisi kohustusi ning seetõttu määravaks asjaoluks finantsabi andmisel (kohtuotsus, 22.5.2007, komisjon vs. IIC, T-500/04, EKL, EU:T:2007:146, punkt 94; vt selle kohta ja analoogia alusel kohtuotsus, 19.1.2006, Comunità montana della Valnerina vs. komisjon, C-240/03 P, EKL, EU:C:2006:44, punktid 69, 76, 78, 86 ja 97).
- 72 Kuivõrd toetuse andmine on rahastamislepingu artikli I.8 esimesest lõigust tulenevalt reguleeritud lepingutingimustes, kohaldatavates ühenduse õigusnormides ja teise võimalusena toetuste andmist käsitlevas Belgia õiguses, siis tuleb märkida, et eespool punktis 71 meenutatud põhimõte on toetuse andmise korda käsitlevates lepingutingimustes kajastatud. Nii tuleneb kõnealuse lepingu artiklitest I.4.2–I.4.5, artiklist I.5 ning artiklitest II.15.2–II.15.4, et hageja on kohustatud esitama projekti erinevates staadiumites komisjonile tegelike rahastamiskõlblike kulude aruanded ning komisjon võib vajaduse korral nõuda täiendavat informatsiooni ja täiendavaid dokumente. Komisjon määrab rahastamislepingu artiklis II.15.4 nimetatud dokumentide, sealhulgas eelkõige tegelike rahastamiskõlblike kulude lõpparuande alusel vastavalt rahastamislepingu artiklile II.17 ja selle lepingu artikli II.19 alusel läbi viidud auditi raames hiljem saadud informatsiooni arvestades kindlaks toetuse lõpliku summa.
- 73 Sellega seoses tuleb veel märkida, et rahastamislepingu artiklis II.14.1 on kulude rahastamiskõlblikkuse määramise kriteeriumide kohta öeldud järgmist:

„Selleks, et kulud võiks pidada meetme rahastamiskõlblikeks kuludeks, peavad need vastama järgmistele üldistele kriteeriumidele:

- olema seotud lepingu esemega ning lepingule lisatud esialgses eelarves ette nähtud;
- olema lepingu esemeks oleva meetme elluviimiseks vajalikud;

- olema põhjendatud ning vastama usaldusväärse finantsjuhtimise, eelkõige kulutustele vastava tulu ja kulutasuvuse põhimõtetele;
- olema tekkinud lepingu artiklis I.2.2 määratletud tegevuse käigus;
- olema toetusesaajate poolt tegelikult kantud, kirjendatud toetusesaajate raamatupidamises vastavalt nende suhtes kohaldatavatele raamatupidamispõhimõtetele ning deklareeritud vastavalt kohaldatavatele maksu- ja sotsiaalkindlustusseadustele;
- olema kindlaks määratavad ja kontrollitavad.

Toetusesaajate sisemine raamatupidamise ja auditeerimise kord peab võimaldama näidata meetme raames deklareeritud kulude ja tulude ning raamatupidamisaruannete ja neile lisatud tõendavate dokumentide otsest vastavust.”

74 Lisaks on rahastamislepingu artiklis II.14.2 otsesed rahastamiskõlblikud kulud määratletud järgmiselt:

„Meetme otsesed rahastamiskõlblikud kulud on kulud, mida võib vastavalt artiklis II.14.1 ette nähtud rahastamiskõlblikkuse tingimustele määratleda meetme elluviimisega otseselt seotud erikuludena ja mida on võimalik otse kirjendada. Kui eelmises lõigus sätestatud tingimused on täidetud, on eelkõige rahastamiskõlblikud järgmised otsesed kulud:

- projekti kaasatud töötajatega seotud kulud, s.o tegelikud töötasud koos sotsiaalmaksude ja muude töötasudega seotud kuludega, kuid tingimusel, et need ei ületa toetusesaajate tavapärasest töötasupoliitikast tulenevaid keskmisi tasumäärasid;
- projektis osalevate töötajate sõidu- ja elamiskulud, tingimusel et need vastavad toetusesaajate tavapärasele sõidukulude hüvitamise praktikale ega ületa hüvitise määrasid, mille komisjon igal aastal heaks kiidab;
- [...]”

75 Neist kaalutlusest lähtudes tuleb kontrollida, kas esimene väide on põhjendatud.

– Personalikulud

76 Hageja argumendid puudutavad esiteks C. S-i ja J. S-i personalikulusid (44 100 eurot) ning teiseks H-i personalikulusid (56,76 eurot).

77 Esiteks väidab hageja C. S-i ja J. S-i personalikulude kohta, et komisjon pidas neid ekslikult rahastamiskõlbmatuteks. Ta leiab, et nende töötajate projektis osalemist tõendavad dokumendid nende isikute publikatsioonide avaldamise, nende tööde aruannete, tehnilise lõpparuande („Final Technical Implementation Report”) lisade ja ettekannete läbiviimist toetava tegevuse kohta, mille hageja pärast auditaruannet komisjonile saatis ja mille ta on lisanud ka käesolevale hagiavaldusele.

78 Komisjon vaidleb vastu nende hageja argumentide põhjendatusele.

79 Tuleb märkida, et ei hageja esitatud argumendid ega tema esitatud dokumendid ei võimalda tuvastada C. S-i ja J. S-i projektis osalemist.

80 Esiteks on mõlemad C. S-i ja J. S-i publikatsioonid, mis hageja edastas, pärit aastast 2008. Kuigi rahastamislepingu artikli I.1.4 kohaselt kestis projekt 15. aprillist 2004 kuni 15. aprillini 2006 ja lepingu artikli II.14.1 kohaselt peavad rahastamiskõlblikud kulud olema tekkinud projekti ajal, ei ole hageja

tõendanud, et publikatsioonide ettevalmistustööd toimusid projekti elluviimise ajal. Peale selle ei tulene nendest publikatsioonidest, nagu hageja väidab, et nende ilmumise venimise põhjuseks oli autorite teoste vastastikuse hindamise süsteem. Esiteks on esimese publikatsiooni puhul sõnaselgelt täpsustatud, et see esitati avaldamiseks 8. veebruaril 2008, kiideti heaks 10. aprillil 2008 ning avaldati sama aasta 6. mail. Teiseks tuleb hagiavaldusele lisatud samade autorite teiste publikatsioonide kohta märkida, et nendes ei ole mingit teavet avaldamiseks esitamise kuupäeva kohta, ning avaldamise kuupäevaks üksnes 2008. aasta märkimine ei ole piisav tuvastamiseks, et asjaomased publikatsioonid valmistati ette projekti kestuse ajal.

- 81 Teiseks on C. S-i ja J. S-i tööde aruanded – nii nagu komisjon õigesti väidab – koostatud 8. veebruaril 2008, s.o projekti lõpukuupäevast hilisemal ajal. Ehkki asjaolu, mille hageja esitas, et kuna nimetatud töötajate projektis osalemise tõendid loeti auditiaruandes ebapiisavaks, õigustab see uute tõendite esitamist pärast projekti lõppu, ei ole vastupidi hageja väidetele selle alusel siiski võimalik põhjendada nende aruannete tagantjärele koostamist kaks aastat pärast projekti lõppu. Peale selle on nendes tööde aruannetes esitatud üksnes loetelu eespool punktis 80 nimetatud publikatsioonidest ja lisatud, et C. S. ja J. S. osalesid projektis ekspertidena. Seega lisaks asjaolule, nagu eespool punktis 80 tuvastatud, et ei ole tõendatud asjaomaste publikatsioonide ettevalmistamist projekti ajal, ei ole niisugune loetelu ega ka viide C. S-i ja J. S-i ekspertidena osalemise kohta piisavad, kuna nad on üldised ega ole täpsustatud, mis viisil need isikud projektis osalesid, ega esitatud nende osalemise kohta ühtegi konkreetset tõendit.
- 82 Kolmandaks allkirjastati dokumendi „Final Technical Implementation Report” lisad vastavalt 24. ja 25. märtsil 2009. Nendest dokumentidest saab sisuliselt teada vaid kolm järgmist asjaolu. Esmalt, et C. S. ja J. S. olid projekti kaasatud ekspertidena, kusjuures olgu täpsustatud, et sellist projekti Euroopa tasandil nagu käesolevas asjas kõne all olev projekt, on „ilmselgelt võimatu” ellu viia, ilma et ei kasutataks teaduslikke ekspertteadmisi sisemeditiini ja farmakoteraapia valdkonnas ning farmaatsia, farmakoloogia ja kliinilise toitumise valdkonnas. Seejärel osalesid C. S. ja J. S. tööde, sealhulgas eespool nimetatud publikatsioonide ettevalmistamisel. Samuti andsid arutelude käigus nõu. Kahe viimase asjaolu kohta viidatakse asjaomastes dokumentides erinevatele lehekülgedele dokumendis „Interim Technical Implementation Report” (tehniline vahearuanne) ja dokumendis „Final Technical Implementation Report”.
- 83 Seega on ühelt poolt niisugused üldised ja projekti lõpu järgsed asjaolud eespool punktis 81 esitatud põhjustel ebapiisavad tõendamaks, et C. S. ja J. S. tegelikult kõnealuses projektis osalesid. Teiselt poolt, mis puudutab kõnealustes täiendavates dokumentides esitatud viiteid eespool punktis 82 osutatud kahele aruandele, siis tuleb märkida, et käesoleva kohtuasja toimik neid aruandeid ei sisalda, mistõttu ei saa Üldkohus kontrollida, kas hageja sellekohased väited on põhjendatud.
- 84 Neljandaks ei ole dokumentides, mis hageja edastas C. S-i ja J. S-i abistava tegevuse kohta ettekannete läbiviimiseks, neid isikuid mainitud ning seega ei ole nende dokumentide alusel võimalik nimetatud isikute projektis osalemist tõendada.
- 85 Lisaks ilmneb toimikus olevatest dokumentidest, et ei C. S. ega J. S. ei osalenud kohtumisel, mille hageja oli 2005. aasta septembris Küprosel projekti raames korraldanud.
- 86 Järelikult, kuna hageja ei ole tõendanud, et C. S. ja J. S. tegelikult projektis osalesid, siis tuleb neid puudutavad personalikulud rahastamiskõlbatuks lugeda.
- 87 Kuna Üldkohtus korrati vastuväiteid ja tõendeid, mis hageja komisjonile adresseeritud 13. ja 31. märtsi 2009. aasta kirjades esitas, ning need on eespool punktides 80–84 tagasi lükatud, siis ei saa hageja argument, et komisjon ei ole neid asjaolusid arvesse võtnud, seada kahtluse alla C. S-i ja J. S-i puudutavate personalikulude rahastamiskõlbatust.
- 88 Järgnevalt väidab hageja, et komisjon jättis rahastamiskõlbliku kogusumma arvutamisel H.-d puudutavad personalikulud summas 56,76 eurot rahastamiskõlblikuks lugemata.

- 89 Komisjon väidab vastu, et kuigi H-d käsitlevaid personalikulusid peeti rahastamiskõlblikuks, tuleb rahastamiskõlbmatute personalikulude kogusummale lisada siiski 2 025,67 eurot. Kuivõrd hageja ei ole viimati nimetatud summat, mis auditiaruandes välja toodi, vaidlustanud, ei ole eelnevas teavituskirjas määratud kogusumma 44 156,76 eurot lõplik.
- 90 Siinkohal tuleb esiteks märkida, et hageja ja komisjon on ühel meelel, et H-d puudutavad personalikulud summas 56,76 eurot on rahastamiskõlblikud.
- 91 Teiseks on alusetu komisjoni väide, et eelnevas teavituskirjas määratud kogusumma 44 156,76 eurot ei ole lõplik. Isegi kui oletada, et komisjonil on õigus nõuda tagasi suuremat personalikulude summat kui võlateates ette nähtud, siis ei mõjuta see asjaolu järeldust, et komisjon pidas muid kulusid, s.o H-d puudutavaid personalikulusid ekslikult rahastamiskõlbmatuks.
- 92 Järelikult tuleb käesoleva etteheitega nõustuda osas, milles see puudutab H-d käsitlevaid personalikulusid, ja ülejäänud osas etteheide tagasi lükata.
- Sõidu- ja elamiskulud
- 93 Hageja vaidleb vastu, et elamiskulude summa 638,04 eurot ja sõidukulude summa 1 354,08 eurot on rahastamiskõlbmatu.
- 94 Esiteks on hageja hinnangul Küprosel toimunud kohtumise 20 osaleja elamiskulud tõendatud. Seega leidis komisjon, kes ei võtnud arvesse talle esitatud asjaolusid, ebaõigesti, et elamiskulude summa 638,04 eurot ei ole rahastamiskõlblik. Hageja tugineb siinjuures mitmele dokumendile, mis on hagiavaldusele lisatud.
- 95 Komisjon vaidlustab selle argumentatsiooni põhjendatuse.
- 96 Auditiaruandest tuleneb, et hageja deklareeris elamiskulusid summas 9 598,04 eurot. Komisjon leidis lennureise puudutavate andmete alusel, et 14 isikut veetsid Küprosel kokku 56 päeva. Olles jaganud nende päevade arvu Küprosel kohaldatava päevamääraga (160 eurot), oli ta seisukohal, et rahastamiskõlblik oli ainult 8960 euro suurune summa. Seega leidis komisjon nii auditiaruandes kui ka eelnevas teavituskirjas, et nende summade vahe (638,04 eurot) ei ole rahastamiskõlblik.
- 97 Rahastamislepingu artikli II.14.1 viienda taande kohaselt peavad kulud muu hulgas olema toetusesaajate poolt tegelikult kantud, et neid saaks kvalifitseerida rahastamiskõlblikeks.
- 98 Seega ei ole Küprosel toimunud kohtumisele registreeritud osalejate nimekiri piisav tõendamaks, et kõik need isikud tegelikult sellest kohtumisest osa võtsid, ega *a fortiori* tõendamaks, et hageja nende isikute elamiskulud tegelikult kandis. See järeldus peab seda enam paika esiteks seetõttu, nagu väidab õigesti komisjon, et hageja edastatud nimekirja koopial on käsitsi kirjutatud märkus, millest nähtub, et neli isikut ei esitanud sõidukulude hüvitamise taotlust. Teiseks märgib hageja hagiavalduses, et „[s]elle kohtumisega seonduvad elamiskulud hõlmavad ka neid isikuid, kes kohtumisel ei osalenud”.
- 99 Mis puutub ülejäänud kahte hageja esitatud dokumenti, mis tõendavad, et hageja hüvitas koosolekuruumi kasutamise kulud ja professor K. hotellikulud, mis olid vastavalt 1010 eurot ja 1843,96 eurot, siis tuleb märkida, nagu väidab komisjon, et nende dokumentide alusel ei saa kindlaks teha, kui palju isikuid Küprosel toimunud kohtumisest tegelikult osa võttis. Pealegi ei tulene hageja argumentidest, et ta nõuaks käesoleval juhul koosolekuruumi kasutamise kulude ja hotellikulude rahastamiskõlblike kuludena arvessevõtmist.

- 100 Sellest järeldub, et hageja ei ole esitanud ühtegi asjaolu, mille alusel saaks teha kindlaks, et elamiskulud summas 638,04 eurot on rahastamiskõlblikud. Neil asjaoludel tuleb argument, et komisjon jättis 31. märtsi 2009. aasta kirjas hageja esitatud sellekohased märkused ja tõendid arvesse võtmata, tagasi lükata samadel põhjustel, mis esitati eespool punktis 87.
- 101 Teiseks on hageja hinnangul tõendatud, et sõidukulud summas 1 354,08 eurot on rahastamiskõlblikud, olles selleks esitanud nelja töötaja pardakaardid.
- 102 Siinjuures piisab, kui tõdeda, et komisjoni menetlusedokumentidest tulenevalt on ta tunnistanud sõidukulud summas 1 354,08 eurot rahastamiskõlblikuks, ning ta kinnitas seda asjaolu sõnaselgelt ka kohtuistungil Üldkohtu küsimusele vastates.
- 103 Järelikult tuleb käesoleva etteheitega nõustuda osas, milles see puudutab sõidukulusid, ja ülejäänud osas etteheide tagasi lükata.

– Teenustega seotud kulud

- 104 Teenustega seotud kulude kohta väidab hageja esiteks, et artikli „Public Health responses to extreme weather events” (Äärmuslike ilmastikunähtuste korral rahvatervise valdkonnas võetavad meetmed, edaspidi „artikkel „Public Health responses””) trükikuludid rahastas Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) – nagu ilmneb hageja esitatud konto väljavõttest – vaid summas 3 522,86 eurot, mistõttu ülejäänud summa 2 471,14 eurot on rahastamiskõlblik. Teiseks on komisjon rahastamiskõlbmatuid kulusid ebaõigesti arvutanud, kuna auditiaruandes esialgu kindlaks määratud summat 12 918,45 eurot suurendati ilma selgituseta eelnevas teavituskirjas 13 270,27 euronni.
- 105 Komisjon väidab vastu, et teenustega seotud kulud on rahastamiskõlbmatud summas 12 918,45 eurot, mille hulka on arvatud ka hageja poolt rahastamiskõlblikuks peetud 2 471,14 eurot, kuna see summa on ebaselge ja ebapiisavalt tõendatud.
- 106 Esmalt tuleb teenuste osutamise seotud rahastamiskõlbmatute summade, mis on märgitud auditiaruandes (12 918,45 eurot) ja eelnevas teavituskirjas (13 270,27 eurot), vahelise erinevuse kohta meenutada, et komisjon tugineb kostja vastuses oma argumentide esitamisel teenustega seotud kulude rahastamiskõlblikule kogusummale 12 918,45 eurot. Järelikult komisjon tunnistab, nagu ta kohtuistungil Üldkohtu küsimusele vastates ka kinnitas, et nende summade vahe ehk 351,82 eurot on rahastamiskõlblik.
- 107 Seega tuleb hageja sellekohase argumendiga nõustuda ja tunnistada teenustega seotud kulude summa 351,82 eurot rahastamiskõlblikuks.
- 108 Teiseks tuleb seoses artikli „Public Health responses” trükikuludega märkida, et käesoleva kohtuasja toimikus olevad dokumendid, s.o hageja ja WHO vahel kõnealuse artikliga seotud tööde teostamiseks sõlmitud leping ning konto väljavõte, mis tõendab, et hagejale maksti 3 522,86 eurot, ei tõendada, et 2 471,14 euro suurune summa on rahastamiskõlblik.
- 109 Nimetatud dokumentide alusel võib tuvastada üksnes seda, et hageja oli selle lepingu alusel, mille ta WHO-ga artikliga seotud tööde teostamiseks sõlmis, eelkõige kohustatud koostama artikli „Public Health responses” ja esitama selle väljaandele „European Journal of Public Health”, ning et WHO maksis talle 3 522,86 eurot. Seevastu ei tõenda need dokumendid nimetatud summa kasutamise viisi ega ka asjaolu, et hageja ülejäänud 2 471,14 eurot tegelikult kandis.
- 110 Rahastamislepingu artikli II.14.1 kohaselt saab kulusid pidada rahastamiskõlblikuks mitte ainult tingimusel, et toetusesaaja on kulud tegelikult kandnud, vaid ka tingimusel, nagu väidab õigesti komisjon, et kulud on kindlaks määratavad ja kontrollitavad.

- 111 Lisaks saab nimetatud lepingutingimuse kohaselt kulusid pidada rahastamiskõlblikuks siis, kui kulud on rahastamislepingu esemega seotud. Hageja esitatud dokumentidest ei tulene, et nimetatud lepingu alusel rahastatud projekt hõlmas tegelikult artikli „Public Health responses” koostamist.
- 112 Järelikult tuleb teenustega seotud kulude puhul tunnistada rahastamiskõlblikuks 351,82 eurot ja lükata hageja esitatud etteheide ülejäänud osas tagasi.
- 113 Eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb sedastada, et hageja on esimese väite raames tõendanud, et rahastamiskõlblik kogusumma on 1 762,66 eurot, mis koosneb H. personalikuludest (56,76 eurot), teatavatest sõidukuludest (1 354,08 eurot) ja teenustega seotud kuludest (351,82 eurot).
- 114 Seda järeldust ei sea kahtluse alla komisjoni argumendid, mille kohaselt on tal õigus nõuda hagejalt tagasi 55 490,39 euro suurune summa, mis on suurem kui võlateates nõutud summa.
- 115 Need argumendid on alusetud samadel põhjustel, mis on toodud eespool punktis 91.
- 116 Lisaks, isegi kui oletada, et komisjon soovib nende argumentidega esitada Üldkohtule vastuhagi ja Üldkohus on vahekohtuklausli formuleeringust hoolimata pädev seda lahendama, siis lähtudes kohtupraktikast, mille kohaselt nõuab liidu õiguskaitsevahendite süsteemis põhikohtuasja üle otsustamise pädevus ka pädevust lahendada kõik sama menetluse käigus esitatavad vastuhagid, mis tulenevad samast aktist või samast hagi aluseks olevast asjaolust (vt kohtumäärus, 27.5.2004, komisjon vs. IAMA Consulting, EU:C:2004:326, punkt 17 ja seal viidatud kohtupraktika), on see vastuhagi kodukorra artikli 46 lõike 1 punktis c sätestatud nõudeid arvestades igal juhul vastuvõetamatu. Selline hagi ei ilmne nõutava selgusega ei komisjoni menetlusdokumentidest ega tema esitatud seisukohtadest kohtuistungil ning seda on põhjendatud vaid väga väheste argumentide ja tõenditega, mille alusel saaks Üldkohus selle põhjendatust hinnata ja hageja kaitse ette valmistada.
- 117 Kõiki eespool toodud kaalutlusi arvestades tuleb esimese väitega nõustuda osas, milles sellega püütakse tõendada, et H. personalikulud (56,76 eurot), teatavad sõidukulud (1 354,08 eurot) ja teatavad teenustega seotud kulud (351,82 eurot) on rahastamiskõlblikud, ning ülejäänud osas see väide tagasi lükata.

Teine väide, et on rikutud põhjendamiskohustust

- 118 Hageja väidab oma teise väite raames, et võlateade on põhjendamata.
- 119 Komisjon vaidleb vastu selle väite põhjendatusele.
- 120 Põhjendamiskohustus, millele rikkumist hageja väidab, tuleneb komisjonile ELTL artikli 296 teisest lõigust. See hõlmab sellegipoolest vaid selle institutsiooni ühepoolset tegevust. Seega ei ole komisjonil seda kohustust rahastamislepingu alusel (vt selle kohta kohtuotsus, 25.5.2004, Distilleria Palma/Commission, T-154/01, EKL, EU:T:2004:154, punkt 46).
- 121 Järelikult on ebapiisavat põhjendamist puudutav väide ELTL artikli 272 alusel esitatud hagi raames alusetu, kui selle kohustuse võimalik rikkumine ei mõjuta kohustusi, mis komisjonil asjaomase lepingu alusel on (vt selle kohta kohtuotsused, 3.6.2009, komisjon vs. Burie Onderzoek en Advies, T-179/06, EU:T:2009:171, punktid 117 ja 118, ning 11.12.2013, EMA vs. komisjon, T-116/11, EKL, EU:T:2013:634, edasi kaevatud, punkt 275).
- 122 Seda järeldust ei kummuta hageja argument, et vastavalt kohtupraktikale peab tulenevalt asjaolust, et liidu finantsabi summat vähendav otsus toob finantsabi saajale kaasa tõsised tagajärjed, nimetatud otsuse põhjenduses olema selgelt välja toodud põhjused, mis õigustavad abi vähendamist võrreldes algselt heaks kiidetud summaga (kohtuotsus, 17.9.2003, Stadtsportverband Neuss vs. komisjon,

T-137/01, EKL, EU:T:2003:232, punkt 53). See kohtupraktika ei ole käesoleval juhul asjakohane, kuna erinevalt käesolevast kohtuasjast ei antud eespool viidatud kohtuotsuse *Stadtssportverband Neuss vs. komisjon* (EU:T:2003:232) aluseks olnud kohtuasjas finantsabi mitte lepingu, vaid komisjoni otsuse alusel pärast *Stadtssportverband Neuss eV* sellekohast nõuet, ning Üldkohtule esitati selles kohtuasjas hagi komisjoni otsuse, milles nõuti finantsabi osalist tagastamist, tühistamiseks.

123 Järelikult tuleb hageja esitatud teine väide alusetuse tõttu tagasi lükata.

124 Kõiki eespool toodud kaalutlusi arvestades tuleb hagi rahuldada osas, milles sellega palutakse tuvastada, et H. personalikulud (56,76 eurot), teatavad sõidukulud (1 354,08 eurot) ja teatavad teenustega seotud kulud (351,82 eurot) on rahastamiskõlblikud, ning ülejäänud osas hagi rahuldamata jätta.

Kohtukulud

125 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

126 Käesolevas asjas palus hageja kohtuistungil jätta igal juhul ja isegi hagi rahuldamata jätmise korral kõik kohtukulud komisjoni kanda, kuna rahastamislepingu artikli I.8 teise lõigu ebaselge sõnastus viis teda segadusse, millised on tema kohtuliku vaidlustamise võimalused.

127 Siiski tuleb meenutada, et hageja esitas oma hagi algul ELTL artikli 263 sätete alusel ning alles vastuseks komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväitele tugines ta rahastamislepingu artikli I.8 teisele lõigule, paludes Üldkohtul kvalifitseerida hagi ümber ELTL artiklil 272 põhinevaks hagiks. Järelikult ei olnud klausli ebaselge sõnastus, nii kahetsusväärne kui see ka ei ole, mingil juhul selle hagi esitamise põhjuseks, mis algselt esitati ELTL artikli 263 alusel. Peale selle ei takistanud asjaomane klausel mingil viisil selle hagi ELTL artiklil 272 põhinevaks hagiks ümberkvalifitseerimist ning selle põhjendatuse hindamist Üldkohtu poolt.

128 Kuna hageja on kohtuvaidluse peamises osas kaotanud, tuleb neil asjaoludel vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 2 käesoleva kohtuastme kohtukulud vastavalt komisjoni nõuetele välja mõista hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (teine koda)

otsustab:

- 1. H. personalikulud summas 56,76 eurot, sõidukulud summas 1 354,08 eurot ja teenustega seotud kulud summas 351,82 eurot, mis Technische Universität Dresden kandis, kui täitis lepingut nr 2003114 (SI2.377438), mis käsitles ühenduse rahvatervise valdkonna tegevusprogrammi (2003–2008) raames läbi viidud projekti „Collection of European Data on Lifestyle Health Determinants – Coordinating Party (LiS)” rahastamist, on rahastamiskõlblikud, mistõttu ei ole neid summasid puudutav Euroopa Komisjoni nõue, mis sisaldub 4. novembri 2010. aasta võlateates nr 3241011712, põhjendatud.**
- 2. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**
- 3. Mõista kohtukulud välja Technische Universität Dresdenilt.**

Martins Ribeiro

Gervasoni

Madise

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 24. oktoobril 2014 Luxembourgis.

Allkirjad